

Šarčevi prsti nad Šoltesom

Kar v vladni palači je premier in šef LMŠ **Marjan Šarec** ta teden razglasil odstavev generalnega sekretarja svoje stranke **Braneta Kralja**, ker je **Bojan Požar** objavil dokument, kako je ta pritiskal na državno nadzornico podjetja Uradni list **Ireno Prijovič**. Kralj je po telefonu od Prijovičeve zahteval, naj za direktorja postavi nosilca liste DeSUS na nedavnih evropskih volitvah **Igorja Šoltesa**. Prijovičeva pa je Kralja prijavila KPK in SDH. Policiji in šefu vlade pa ne.

Šarec se je zaradi dogodka znašel v velikih težavah. Čeprav pravi, da za Kraljevo posredovanje ni vedel, je jasno, da je Kralj delal v njegovem imenu in zanesljivo ne proti njemu. Morda se je tudi zaradi tega Šarec odzval v vladni palači, kar je bilo dodatno nerodno, ker je to le še dodatno nakazalo, da je šlo za državne in ne strankarske posle.

Primeri, ko bi državni nadzornik državnega podjetja prijavil funkcionarja največje vladne stranke, ker je ta zahteval, naj na direktorski položaj imenuje politika, sam ne pomnim.

Ker se je to zgodilo ob Šoltesu, ki je vnuk **Edvarda Kardelja** in za katerega se je še nedavno šepetalo, da bi lahko v DeSUS nasledil **Karla Erjavca**, je javno še bolj počilo.

Premierova izbira kraja, kjer je razglasil, da odstavlja funkcionarja svoje stranke, pa je v težave spravila celo večje medije, ki so spregledali, kje je težava. Časopis Dnevnik je

poročal kar: "Premier odstavil neizkušnega in naivnega Kralja".

Plača: Uradni list pred vlado

Premier seveda ni odstavil nobenega Kralja. Za odstavljanje funkcionarja stranke šef vlade nikakor ni pristojen. To lahko stori le predsednik stranke. Z izbiro kraja in vsebino izjav je Šarec, ki je bil videti pretresen, ravnanju Kralja sam dal ta državni pomen in priznal, da tako kadrujejo v tej državi, v koaliciji in vladi.

Telefonirajo in služba in dobra plača za "naše" je urejena. Ne telefonirajo nujno iz vlade, kar iz strankarskih central se dogaja.

Šef vlade je dejal tudi, da če bi poklical kdo drug in ne Kralj, to ne bi prišlo v javnost in da so klici pogosti. Po logičnem odzivu enega od novinarjev, ali je lahko bolj konkreten, ni bil. Je pa medije pozval k ugibanjem.

Mediji so se že pred tem razpisali, da Prijovičeva ne bi pisala pritožb SDH in KPK, če bi ji **Borut Jamnik** "brutalno" namignil, kdo je primeren kandidat za vodenje podjetja Uradni list. Jamnik sodi bolj na levo tam k SD.

Bolj neuradno pa je bilo slišati tudi, da bi vsak nadzornik državnega podjetja dobro premislil, če bi kaj nežno namignil premierov svetovalec za nacionalno varnost **Damir Črnčec**, ki sledi za seboj zanesljivo ne pušča.

Če bi vladal Janez Janša, pa mu še namigniti ne bi bilo treba, pa bi bilo tistim na SDH jasno, ali je Šoltes pravi ali ne.

Da politiki ne bi več neposredno mesarili po državnih podjetjih, je Borut Pahor, po opozorilih iz OECD, ko je bil šef vlade, ustanovil AUKN. Pozneje, v času druge vlade Janeza Janše, je začel nastajati SDH. Kar pa ne pomeni, da Pahor in drugi na ta način niso podobno mesarili. Na vrh AUKN in Holdinga so nastavili svoje lojalne politične kadre, ki so navzdol kadrovali prave, podjetja pa vodili politično. Nekoč so kadri Pahorjeve SD s pomočjo AUKN onemogočili privatizacijo NKBM z velikimi nakazili državnih podjetij. Da so ohranili nadzor. Banka in te naložbe pa so pozneje propadli. In to menda brez telefonskih klicev takratnega sekretarja SD Uroša Jauševca. Vmes pa so te državne banke zagotovile velikanska posojila za gradnjo Stožic Zorana Jankovića, ki nikoli niso bila poplačana. Za Stožice na koncu celo telefonski klici in osebna srečanja niso pomagala, državne banke preprosto niso bile pripravljene dati več. In je obstalo kot je.

Za vladne stranke je, ko je SDH prevzel del kadrovanj, ostalo še veliko povsem neposrednih kadrovanj na ravni države, državnega zdravstva, raznih zavodov... Ko je premier govoril, da se usklajujejo, si ni izmišljal.

Pri državnih podjetjih, kjer neposredno več ne morejo, pa se težave pojavijo ob menjavah oblasti. Dokler ne zamenjajo vrha SDH in posledično nadzornikov. Zdaj ima takšne težave Šarec, pa čeprav prave menjave oblasti niti ni bilo, ker je vso prejšnjo vlado Mira Cerarja vključil v svojo. In še vlado Alenke Bratušek pred tem.

Kralja so mu sesuli, ker je ta poskusil po bližnjici postaviti

Šoltesa na vrh. Šoltesu so, ker je to prišlo na dan, škodili pri kandidaturi.

Za tem precej jasnim dogajanjem, pa se skriva še sramota politike, kaj sploh je podjetje Uradni list. V lanskem letu je direktor Uradnega lista vsak mesec povprečno dobil bruto 6.037 evrov. Zadnja plača premiera Šarca je bila 5.699 evrov. Gre, skratka, za državno podjetje, ki je, če sklepamo po plači direktorja, pomembnejše od vlade.

Vlada je izvoljena in odloča, uradni list pa odločitve objavi. Objavljajo z državnim kapitalom. Vlada pa jim objave plača. Direktor, ki to zagotavlja za plačo, ki je višja od šefa vlade, pa je res lahko kdorkoli. Šef vlade je odgovoren za deset milijarden proračun, direktor uradnega lista letno obrne par milijonov. Pa še to državnih.

Kako so politiki uredili državna podjetja, ki ne poslujejo tržno, uradni list nikakor ni edino, je škandal in je sramota za državo in slovenski državni holding.

Prva nadzornica Irena Prijović, ki je odstavila dosedanjega direktorja, ni opozorila KPK in javnosti, da je celotno podjetje povsem nepotrebno tratenje davkoplačevalskega denarja in da to, oprostite, smrdi na korupcijo.

Kaj pa drugega pomeni, da direktor podjetja v državni lasti dobi večjo plačo od šefa vlade za to, da vodi 27 zaposlenih za objavljanje odločitev državnih institucij, izvajajo pa še nekaj izobraževanj in podobnih dodatnih dejavnosti?

Vse to bi lahko brez težav in z bistveno manj stroški izpeljali državni uradniki, ki bi jih vodil kak namestnik šefa direktorata. Ali pa Ajpes.

A potem ne bi bilo direktorskih plač, sejin nadzornikom, razpisov, Šoltesov in Kraljev.

Za molkom Prijovičeve o preplačani državni podjetnosti je razlog: trije nadzorniki podjetja s 27 zaposlenimi so lani dobili 18.873 evrov sejin, da so tam zastopali interese lastnika, torej države, ki zagotovi več kot 80 odstotkov prihodkov Uradnega lista. In to si želijo še naprej.

Podatke o plačilih "vrha" so objavili tako:

Uradni list Republike Slovenije d.o.o.

Bruto prejemki po individualnih pogodbah v letu 2018:

v EUR

Plača – Matjaž Peterka	72.440
Skupaj	72.440

Bruto prejemki članov nadzornega sveta v letu 2018:

v EUR

Sejnine	18.873
Skupaj	18.873

Podatki o višini plačil po individualnih pogodbah

Tudi Šoltes, ki kandidira, vse to ve, saj je bil nekoč šef računskega sodišča, ki je večkrat pregledalo poslovanje podjetja Uradni list in ugotovilo tudi, da kot tržno dejavnost, ki omogoča višje plače, tam prikazujejo naročnike

tiskanega uradnega lista, ko je že dalj časa na voljo brezplačna elektronska različica, zaradi česar jim ta "tržna" dejavnost na papirju usiha, ker ljudje celo v državnih institucijah sčasoma opazijo, da plačujejo brez potrebe.

Koliko je to bilo tržno, pove preprosto dejstvo, da uradnega lista seveda nihče drug nikoli ni smel tiskati.

Je Šoltes v pravi stranki?

Še bolj zanimivo pa je, da so bili v preteklosti glavni vir zaslužkov podjetja Uradni list volilni organi. Ti so za krepko provizijo vodenje tiskanja volilnih gradiv in podobnega prepuščali temu državnemu podjetju, ker je to omogočal zakon. Če ne izpeljejo volilni organi, bo uradni list. Dokler jih vsaj na državni ravni, ko so revizorji računskega sodišča na to opozorili, ni srečala pamet. Bilo je po prihodu direktorja **Dušana Vučka**. Ceteris, če naročiš neposredno, naredi precej ceneje. Prihodki in dobički uradnega lista "na trgu" so se nenadoma precej znižali. Lokalno pa še ne, ker tam še niso ugotovili in vsote niso tako gromozanske.

Uradni list je primer vzporednih kraljestev, ki so si jih oblastniki ustvarili v zadnjih desetletjih za svoje kadre in šef vlade je imel dober razlog, ko se je začudil, zakaj zdaj nenadoma ne bi smel odločati, kdo bodo ti vazali s sijajnimi plačami.

S podjetništvom na trgu nimajo nobene povezave.

V preteklosti sploh ne bi bilo dileme, če bi bil Šoltes v pravi stranki. Dva od treh nadzornikov je v uradni list delegirala vlada.

A zdaj so časi drugačni.

Ali je Šoltesovo kandidaturo afera ustavila, sicer še ni jasno. O transparentnosti kadrovanj, o kateri so polna usta oblasti in medijev, pa veliko pove, da javnost načeloma nima pojma, kdo ob Šoltesu še kandidira.

Da bi Kralj to počel na lastno roko in naivno in neizkušeno skakal Šarcu v hrbet, pa ne verjamem.